

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 13P/60/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415203629
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Tomanicová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1415203629.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred samosudkyňou JUDr. Nadeždou Tomanicovou vo veci starostlivosti o maloletú T. zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - I. a otec - I. za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava IV, Hanulova 9/A, Bratislava, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

Nariaďuje sa ústavná starostlivosť nad maloletou T., ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Y..

Matka je povinná platiť na výživu maloletej T., sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, na adresu Detského domova Y..

Otec je povinný platiť na výživu maloletej T., sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, na adresu Detského domova Y..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na Okresný súd Bratislava IV dňa 24.2.2015 žiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava o nariadenie predbežného opatrenia, na základe ktorého by bola maloletá T., umiestnená do zariadenia nahradzujúceho starostlivosť rodičov, a to do Detského domova Y. Zároveň žiadal, aby súd začal konať vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti.

Súd z návrhu zistil, že maloletá T. sa narodila zo vzťahu I., a I. na neznámom mieste ako bezdomovec. Rodičia maloletej uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX, aj keď predtým žili viac rokov ako druh a družka. Okrem T. majú ešte tri ďalšie deti. Najstaršia dcéra I., bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 13P/102/2003 zo dňa 11.12.2003, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.06.2004, zverená do starostlivosti starým rodičom zo strany matky, manželom C., ktorí sa o maloletú I. dodnes riadne starajú. Nad ďalšími dvomi deťmi, ktoré sa rodičom narodili, a to maloletá B. a maloletý I., bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 25P/147/2009 zo dňa 23.11.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.12.2009, nariadená ústavná starostlivosť. V súčasnosti sú umiestnené v Detskom domove Y. kde veľmi dobre prosperujú. Dôvodom, prečo boli deti umiestnené, bola tá skutočnosť, že rodičia sa nedokázali o deti postarať, otec detí bol v tom čase vzatý do väzby a matka nebola schopná postarať sa o deti a sama žiadala o ich umiestnenie. Obidvaja rodičia mali problémy s drogami, matka dodnes navštevuje Centrum pre liečbu drogového závislých na Y. ulici, kde chodí pravidelne na metadon. V čase, keď boli maloletý I. a maloletá B. umiestnení, maloletá P. u svojej starej matky zo strany otca pani O.. Po

umiestnení detí do ústavnej starostlivosti a vzatí otca do väzby sa matka začala postupne aktivizovať. Našla si bývanie v ubytovni C., pravidelne chodila na metadon do Centra pre liečbu drogovu-závislých na Y. ulici a maloletú T. si zobrala od starej matky k sebe a riadne sa o ňu starala. Počas toho, ako bol otec vo výkone trestu odňatia slobody, sa s ním rozviedla. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 23C/10/2012 zo dňa 04.10.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.12.2012, bolo jej manželstvo rozvedené a maloletá T. bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky. Najstaršia dcéra I. bola ponechaná v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov a maloletý I. sa ponechal v ústavnej starostlivosti. K maloletej B. neboli upravené práva a povinnosti, keďže I. nie je v rodnom liste zapísaný ako jej otec. Otcovstvo k nej nikdy nepopieral, práve naopak, vždy tvrdil, že je jej biologický otec, avšak nebol schopný priznať otcovstvo na matrike. U matky, ktorá žila s maloletou T. na ubytovni, boli zo strany úradu vykonávané pravidelné šetrenia, pričom všetko bolo v poriadku. O maloletú sa riadne starala, pracovala, splácala dlhy, ktoré si s otcom narobili. Počas prázdnin a sviatkov navštevovala maloletého I. a maloletú B. v detskom domove a taktiež oni chodili k nej na návštevné pobyty. Zlepšil sa jej vzťah s rodičmi, ktorí jej pomáhali finančne a aj pri starostlivosti o deti. Situácia sa začala rapídne zhoršovať v júli 2013 potom, ako bol otec prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Matka aj napriek tomu, že bola zo strany úradu odhováraná, obnovila spolužitie s otcom. Odišla z ubytovne a začali žiť všetci spolu aj maloletou T. v prenajatom byte. Neskôr priznala, že spolužitie nie je dobré, otec začal opäť užívať psychotropné látky, matku neustále prenasledoval. Neskôr sa rodina pre problémové správanie musela z prenajatého bytu odsťahovať. Matka spolu s dcérou odišla do Krízového centra C. nádeje na T. ulici XX v J., kde žijú od 19.03.2014. Naďalej pracovala v P. na T.. Otec potom, ako zistil, kde matka býva, ju neustále prenasledoval, robil jej problémy v zamestnaní. Matka viackrát do zamestnania neprišla a čas trávila s otcom. Z tohto dôvodu s ňou zamestnávateľ ukončil pracovný pomer. Následne sa zhoršovala aj jej starostlivosť o mal. T.. Úrad matke viackrát navrhol, aby odišla s mal. z Bratislavy, že jej pomôžu nájsť bývanie v inom krízovom centre, aby sa odpútala od otca, čo však odmietla. V súčasnosti je situácia taká, že matka sama priznala, že starostlivosť o maloletú T. nevláda a žiadala úrad o jej umiestnenie. Už sa stalo, že maloletú nechala v krízovom centre počas noci samotnú, do krízového centra neprišla a počas noci bola s otcom. Matka je nezamestnaná, sama uviedla, že nemá finančné prostriedky. So svojim exmanželom I. čaká ďalšie dieťa, v súčasnosti je v siedmom mesiaci tehotenstva. O dieťa sa starať nechce a údajne si podala žiadosť na Riaditeľstvo nemocnice v O. o anonymný pôrod. Dňa 18.03.2015 jej končí ubytovanie v Krízovom centre C. a vedenie potvrdilo, že matka môže u nich zostať len do pôrodu. Následne s ňou ukončia zmluvu o poskytovaní bývania a bude sa musieť odsťahovať. Matka sama priznala, že nebude mať kam ísť, vzťahy s rodičmi sa zhoršili a nikto z príbuzným nemá záujem postarať sa o maloletú T.. Tá v súčasnosti navštevuje 4. triedu na Základnej škole I.. Sama počas rozhovoru priznala, že s matkou si nerozumie a chcela by byť umiestnená v detskom domove, kde sú aj jej súrodenci B. a I., s ktorými má dobrý vzťah, keďže ich ešte v čase, keď bola matka v poriadku, navštevovali.

K návrhu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava pripojil kópiu rodného listu maloletého dieťaťa.

Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 13P/58/2015-17 zo dňa 12.03.2015, právoplatným dňa 13.04.2015, súd vydal predbežné opatrenie, na základe ktorého nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletou, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Y. Zároveň určil vyživovaciu povinnosť matky a otca na maloletú

vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, počínajúc vykonateľnosťou tohto uznesenia na adresu Detského domova Y.

Uznesením č.k. 13P/58/2015-21 zo dňa 12.03.2015, právoplatným dňa 26.03.2015, súd návrh na začatie konania vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom vylúčil na samostatné konanie. Tomuto konaniu bola na tunajšom súde pridelená spisová značka 13P/60/2015.

Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 13P/60/2015-11 zo dňa 19.03.2015 súd v súlade s § 31 ods. 2 Zákona o rodine ustanovil maloletému dieťaťu za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A.

Prípisom doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.04.2015 vstúpila do konania Okresná prokuratúra Bratislava IV.

Na základe výzvy súdu Detský domov Y. dňa 18.05.2015 doručil súdu správu o pobyte maloletej v detskom domove. Z tejto správy vyplýva, že maloletá je v detskom domove umiestnená od 16.03.2015.

Maloletá navštevuje 4. ročník na Základnej škole E., pričom dosahuje priemerné výsledky, je snaživá, ale pri príprave na vyučovanie neposedná. Kontakt nadväzuje bez ťažkostí, je spontánna. Dokáže vyjadriť svoje názory, potreby aj pocity. K dospelým je slušná, snaží sa ich rešpektovať, rada s nimi komunikuje ako dospelá. Je rada, keď sa jej venuje individuálna pozornosť, túži po láske a starostlivosti. Vyžaduje si dôslednosť a motiváciu. Obáva sa neúspechu, túži po pochvale. Veľa času trávi hraním sa s mobilom a tabletom. Od umiestnenia v detskom domove je v kontakte so strýkom (bratom otca) I. a jeho partnerkou C.. Pravidelne sa o ňu zaujímajú, sú s ňou v telefonickom kontakte. Maloletá strávila v ich domácnosti niekoľko víkendových pobytov, z ktorých sa vrátila spokojná. Príbuzný prejavil záujem o zverenie maloletej do svojej starostlivosti. S matkou maloletá momentálne nie je v kontakte, s otcom je v kontakte prostredníctvom korešpondencie. Takisto sa stretáva so svojimi súrodencami, ktorí sú umiestnení v profesionálnej rodine detského domova.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 02.06.2015 za neprítomnosti otca maloletej. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava ako navrhovateľ uviedol, že na podanom návrhu trvá, pretože podmienky na strane matky sa dosiaľ nezlepšili a otec maloletej sa nachádza vo väzbe. Navrhovateľ sa snažil nájsť vhodné rodinné podmienky pre maloletú, pričom o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti prejavil záujem strýko maloletej (brat otca), menovaný však doposiaľ o zverenie do osobnej starostlivosti nepožiadaval. Matka maloletej súhlasila s návrhom, ona sama požiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava o umiestnenie maloletej v ústavnom zariadení.

Na základe dožiadania vypočul Okresný súd Levice dňa 26.08.2015 otca maloletej. Otec maloletej uviedol, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody má záujem zobrať si maloletú k sebe. V súčasnosti nevlastní žiaden majetok a nemá žiadne príjmy, má vyživovaciu povinnosť na syna I. vo výške XXX,- eur. V súčasnosti na výživu maloletej neprispieva, lebo nemá z čoho. Bol by rád, keby si maloletú do osobnej starostlivosti zobral jeho brat I.

Na základe výzvy súdu o prešetrenie záujmu I. (strýko maloletej a brat jej otca) o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava dňa 03.11.2015 správu, z ktorej vyplýva, že záujem menovaného do zverenie maloletej do osobnej starostlivosti nebol dostatočný a úprimný. Dňa 08.04.2015 sa menovaný nedostavil na spoločné stretnutie, na ktorom mal byť spísaný návrh na zverenie. Na stretnutí dňa 14.05.2015 uviedol, že už podal návrh na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti na Okresnom súde Bratislava IV, takýto návrh však v skutočnosti doposiaľ podaný nebol. V domácnosti I. strávila maloletá päť návštevých víkendových pobytov. Posledný sa konal v dňoch 30.06.2015 až 11.07.2015, z toho však len tri dni strávila maloletá u svojho strýka. Zvyšok času bola maloletá u svojej starej matky (matky jej otca), kam ju zaviezol jej strýko. O tejto skutočnosti nebol detský domov informovaný.

Od posledného pobytu maloletá u svojho strýka nebola a menovaný o zverenie do osobnej starostlivosti nepožiadaval a detský domov ani úrad nekontaktoval. Navyše, menovaný sa opakovane pred maloletou vyjadroval nevhodne o jej matke, maloletú proti jej matke štvá a zakazoval jej s ňou akúkoľvek komunikáciu, čo maloletú emocionálne trápi a rozrušovalo. Matka je s maloletou v pravidelnom telefonickom i osobnom kontakte, berie si ju na návštevne víkendové pobyty. Maloletá sa na tieto pobyty vždy teší a prichádza z nich spokojná. Taktiež je podporovaný jej kontakt s ostatnými súrodencami. S otcom je maloletá v pravidelnom písomnom kontakte. Na základe uvedeného preto Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava na podanom návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti trvá.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 03.03.2016 už za prítomnosti otca maloletej. Zástupkyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava uviedla, že do dnešného dňa nedošlo k zmene pomerov, preto na podanom návrhu trvá a zároveň žiada, aby súd zaviazal rodičov maloletej platiť na výživu maloletej sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa mesačne. Matka maloletej na podanej výpovedi trvá a navrhuje, aby súd podanému návrhu vyhovel. Otec maloletej uviedol, že na podanej výpovedi trvá, pričom by chcel, aby sa o maloletú staral jeho brat. Na to zástupkyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava uviedla, že so strýkom maloletej komunikovali v priebehu minulého roka, riadne ho poučili o možnosti podať návrh na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, menovaný však napriek tomu do dnešného dňa takýto návrh nepodal. Otec maloletej po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody požiadava o zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti, v súčasnosti však s podaným návrhom súhlasí. Kolízny opatrovník uviedol, že s podaným návrhom súhlasí, rovnako Okresná prokuratúra Bratislava IV navrhla návrhu vyhovieť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletej, zástupkyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, kolízneho opatrovníka a zástupcu Okresnej prokuratúry Bratislava IV. Zároveň sa oboznámil s nasledovnými listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise: rodný list maloletej (č.l. 5), správa Detského domova Y. zo dňa 14.05.2015 (č.l. 20), správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 03.11.2015 (č.l. 41).

Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine môže súd výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinný poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletej, keďže matka maloletej nie je schopná a ochotná zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú a otec maloletej je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Súdu tiež nie sú známi žiadni príbuzní, príp. iné fyzické osoby, ktorí by žiadali zveriť maloletú do ich náhradnej osobnej starostlivosti, resp. do pestúnskej starostlivosti. Z uvedených dôvodov otec i matka maloletej s podaným návrhom súhlasili. Maloletá je už v súčasnosti na základe nariadeného predbežného opatrenia zverená do ústavnej starostlivosti Detského domova Y., pričom súd zo správy podanej týmto detským domovom zistil, že maloletá v tomto detskom domove prosperuje. Maloletá je v pravidelnom kontakte so svojou matkou, ktorá si ju berie na víkendové pobyty, rovnako je v kontakte so svojimi ostatnými príbuznými, s otcom je v písomnom kontakte. S umiestnením maloletej do ústavnej starostlivosti Detského domova Y. vyslovili súhlas kolízny opatrovník maloletej i Okresná prokuratúra Bratislava IV. Vzhľadom na uvedené preto súd návrhu vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O výživnom súd rozhodol v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a rodičom určil vyživovaciu povinnosť na maloletú vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, ktoré sú rodičia povinní platiť na adresu Detského domova Y..

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 146 ods. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, keďže konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie, keďže účastníci konania sa po poučení o oprávnom prostriedku tohto práva vzdali písomne do zápisnice o pojednávaní.